

Gezamenlijke Regeling Meldingen Wetenschappelijke Integriteit

Preambule

In opdracht van de besturen van de KNAW, NWO, NFU, TO2-federatie, VSNU en VH¹ heeft de daartoe in het leven geroepen Commissie Herziening Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening de *Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit* opgesteld. Deze code is per 1 oktober 2018 in werking getreden en vervangt de *Nederlandse gedragscode wetenschapsbeoefening* (VSNU) uit 2004 en de *Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo* (VH) uit 2010.

In de nieuwe gedragscode worden vijf breed gedragen principes geformuleerd die de grondslag vormen voor de praktijk van integer onderzoek: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid. Zij zijn niet alleen leidend voor de individuele onderzoeker, maar ook voor andere bij het onderzoek betrokken partijen, die gezien hun rol en hun belang bij een verantwoorde onderzoekspraktijk geacht mogen worden de wetenschappelijke integriteit te bevorderen. De vijf onderzoeksprincipes worden in de gedragscode uitgewerkt in meer concrete normen voor goede onderzoekspraktijken. Deze normen bepalen waaraan een onderzoeker zich in zijn of haar onderzoek, al dan niet in teamverband, moet houden. Ze zijn geformuleerd per fase van het wetenschappelijk onderzoek: ontwerp, uitvoering, verslaglegging, beoordeling en peer review, en communicatie.

Een essentiële voorwaarde voor goed, integer onderzoek is dat er binnen de instelling ruim aandacht is voor een werkomgeving waarbinnen goede onderzoekspraktijken worden bevorderd én gewaarborgd. De gedragscode onderscheidt daarin een vijftal elementen: training en supervisie, onderzoekscultuur, databeheer, openbaarmaking en verspreiding, en ethische normstelling en procedures. Elk van deze elementen is uitgewerkt in een set van zorgplichten voor de instelling.

Eén van de zorgplichten betreft het voorzien in een procedure voor toetsing van klachten over (een veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit aan de code. Hiervoor hebben de Colleges van Bestuur van ondergenoemde hogescholen in december 2020 en januari 2021 de onderstaande regeling voor hun onderscheidenlijke instellingen vastgesteld.

Driestar Hogeschool
Hogeschool iPabo
Iselinge Hogeschool
Hogeschool De Kempel
Marnix Academie
Hogeschool KPZ
Thomas More Hogeschool
Hogeschool Viaa

¹ Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), samenwerkende Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2-federatie), Vereniging van Universiteiten (VSNU) en Vereniging Hogescholen (VH).

Paragraaf 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- 1.1 *Beklaagde*: de medewerker over wiens gedraging een klacht is ingediend. Indien de klacht een groep van onderzoekers betreft, worden bedoeld de onderzoeker of degene die de groep vertegenwoordigt.
- 1.2 *Betrokkene(n)*: de personen die betrokken kunnen zijn bij (het indienen van) een klacht en gehoord kunnen worden door de leden van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit: klager, beklaagde, getuigen, deskundigen en/of Vertrouwenspersonen.
- 1.3 *Code*: de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit.
- 1.4 *Commissie Wetenschappelijke Integriteit*: de door het College van Bestuur benoemde Commissie Wetenschappelijke Integriteit, vanaf hier genoemd Commissie, die als taak heeft de behandeling van klachten inzake (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit.
- 1.5 *Hogeschool*: de hogeschool tegen wiens medewerker(s) een klacht is ingediend.
- 1.6 *Klacht*: een schriftelijke of elektronische klacht over een (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit, bij welke klacht de identiteit van de indiener door de ontvanger kan worden vastgesteld.
- 1.7 *Klager*: degene die zich met een klacht wendt tot de Commissie, al dan niet via het College van Bestuur en/of de Vertrouwenspersoon.
- 1.8 *Medewerker*: degene die op grond van de cao-HBO een dienstverband heeft (gehad) bij de hogeschool of die anderszins werkzaam is (geweest) onder verantwoordelijkheid van de hogeschool.
- 1.9 *Orgaan voor second opinion*: Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)², waar alle hogescholen bij zijn aangesloten.
- 1.10 *Schending wetenschappelijke integriteit*: een handeling of gedraging als bedoeld in de Code.
- 1.11 *Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit*: de persoon die door het College van Bestuur is benoemd als contactpersoon voor klachten in zake een (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit;

Paragraaf 2. Klacht

2.1 Eenieder die een schending van de wetenschappelijke integriteit veronderstelt, heeft het recht een klacht over de veronderstelde schending in te dienen bij de Commissie, al dan niet via het College van Bestuur en/of Vertrouwenspersoon.

² LOWI: <https://lowi.nl/>

2.2 Indien de klacht betrekking heeft op een lid van het College van Bestuur, kan de klacht eventueel via de Raad van Toezicht of de Vertrouwenspersoon worden ingediend bij de Commissie. Aangaande een klacht betreffende een lid van het College van Bestuur brengt de Commissie advies uit aan de Raad van Toezicht die de bevoegdheden uitoefent als bedoeld in artikel 3.

2.3 Eenieder is verplicht de Commissie binnen de daartoe gestelde termijn, alle medewerking te verlenen die naar de mening van de Commissie redelijkerwijs noodzakelijk is.

2.4 Eenieder die betrokken is bij de behandeling van een klacht, is geheimhouding verschuldigd over hetgeen hem of haar in de klachtenprocedure bekend is geworden.

Paragraaf 3. Commissie, samenstelling, taken en bevoegdheden, werkwijze, verantwoording

3.1 Samenstelling

De Commissie behandelt een klacht in een samenstelling bestaande uit de voorzitter en minimaal twee leden, ondersteund door de ambtelijk secretaris. Bij voorkeur één van hen is jurist, dan wel juridisch gekwalificeerd.

3.2 Vereisten

Bij de samenstelling van de Commissie wordt gestreefd naar een representatieve vertegenwoordiging van de wetenschapsgebieden van de hogescholen. Voor de benoeming gelden de volgende vereisten:

- Het beschikken over ruime ervaring in onderzoek en onderwijs, bij voorkeur in de functie van (emeritus) lector of hoogleraar bij één of meer Nederlandse Hogescholen of Universiteiten;
- Het genieten van een onbesproken onderwijs- en/of onderzoeksreputatie;
- Het beschikken over ervaring in de behandeling van en/of advisering over tegenstellingen en conflicten.

3.3 Benoemingstermijnen

De leden van de Commissie worden voor vier jaar benoemd en kunnen vervolgens voor een tweede en laatste termijn van vier jaar worden benoemd.

3.3 Tussentijdse beëindiging

Het College van Bestuur kan de benoeming van een door hem benoemd lid van de Commissie tussentijds beëindigen:

- op verzoek van het desbetreffende lid van de commissie;
- indien voorzitter of lid niet (meer) voldoet aan de benoemingsvereisten;
- wegens disfunctioneren als voorzitter of lid van de Commissie.

3.4 Onafhankelijkheid

De Commissie opereert onafhankelijk. Met een benoeming als voorzitter of lid van de Commissie zijn onverenigbaar het lidmaatschap van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de Ethisch Advies Commissie en een benoeming als Opleidings- of Onderzoeksdirecteur of Vertrouwenspersoon.

De ambtelijk secretaris opereert onafhankelijk en zonder last of ruggenspraak.

3.5 Deskundigen

Het College van Bestuur van de instelling waar de medewerker aan is verbonden op wie een bij de Commissie aanhangig gemaakte klacht betrekking heeft, kan op verzoek van de Commissie, de

Commissie voor het onderzoeken en behandelen van een klacht uitbreiden met één of meer deskundigen.

3.6 Taak

De taak van de Commissie is het onderzoeken van klachten over (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit en het naar aanleiding van het onderzoek uitbrengen van advies aan het College van Bestuur van de instelling waar een medewerker aan is verbonden op wie een bij de Commissie aanhangig gemaakte klacht betrekking heeft, dan wel in de situatie als bedoeld in artikel 2.2, aan de Raad van Toezicht. Voorts adviseert de Commissie het College van Bestuur gevraagd en ongevraagd over het preventiebeleid van de hogescholen op het gebied van wetenschappelijke integriteit, desgewenst gehoord de Vertrouwenspersoon en de Ethisch Advies Commissie.

3.7 Bevoegdheden

De Commissie heeft de volgende bevoegdheden:

- Het inwinnen van informatie bij alle werknemers en organen van de Hogeschool. Zij heeft recht op alle documentatie en correspondentie die zij voor het onderzoeken en beoordelen van de klacht van belang acht en kan deze wanneer zij dat nodig acht in beslag nemen, laten kopiëren of laten verzegelen;
- Het horen dan wel raadplegen van één of meer deskundigen om tot een oordeel te komen. De geraadpleegde deskundige stelt een deskundigenrapport op dat de Commissie betreft bij haar advies;
- Het horen dan wel raadplegen van getuigen. Van het horen, respectievelijk raadplegen van de getuige wordt een rapportage opgesteld die de Commissie betreft bij haar advies.

3.8 Werkwijze

Voor zover de werkwijze van de Commissie niet in deze of nadere regeling is vastgesteld, wordt deze bepaald door de voorzitter van de Commissie in samenspraak met de leden van de Commissie.

3.9 Leden van de Commissie die op enigerlei wijze zijn betrokken bij de personen of instellingen of feiten waarop de klacht betrekking heeft, nemen niet deel aan de behandeling van de klacht.

3.10 De Commissie beoordeelt de ontvankelijkheid van de klacht onder meer aan de hand van de volgende criteria:

- a. Duidelijke omschrijving van de (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit door een of meer bepaalde medewerkers van de hogeschool;
- b. De daarop betrekking hebbende schriftelijke stukken of andere bewijsmiddelen;
- c. Vermelding van naam, functie en contactgegevens van de klager;
- d. Op verzoek van het desbetreffende College van Bestuur kan de Commissie, al dan niet gehoord de Vertrouwenspersoon, een klacht onderzoeken zonder de identiteit van de klager te kennen;
- e. De Commissie is bevoegd een klacht niet in behandeling te nemen indien de schending naar haar oordeel te lang geleden heeft plaatsgevonden om nog zorgvuldig onderzoek te kunnen doen, de klacht eerder is onderzocht, of naar haar oordeel kennelijk ongegrond of van onvoldoende belang is.

3.11 De Commissie kan klager de gelegenheid bieden de klacht binnen een door haar gestelde redelijke termijn aan te vullen.

3.12 De Commissie oordeelt binnen drie weken na ontvangst van de klacht, en eventuele aanvulling, over de ontvankelijkheid van de klacht. Indien zij tot niet-ontvankelijkheid concludeert, brengt zij daarover terstond schriftelijk advies uit aan het College van Bestuur van de betreffende instelling.

3.13 Indien de Commissie de klacht ontvankelijk acht, gaat zij over tot inhoudelijke behandeling. De behandeling van de klacht geschiedt binnen het kader van de Code en aan de hand van de volgende criteria:

- a. De Commissie hoort de, naar haar oordeel, betrokkenen. Van het horen wordt een verslag gemaakt dat als bijlage wordt gevoegd bij het advies van de Commissie;
- b. Bij het horen door de Commissie geldt het beginsel van hoor en wederhoor;
- c. Het horen van de betrokkenen geschiedt in beginsel in elkaars aanwezigheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om de betrokkenen gescheiden te horen;
- d. De Commissie kan getuigen en deskundigen horen;
- e. De Commissie voorziet de betrokkenen van alle voor de behandeling van de klacht relevante informatie waarover zij beschikt, en die zij tijdens de procedure tot haar beschikking krijgt;
- e. In de procedure kunnen betrokkenen zich laten bijstaan.

3.14 *Termijn advies*

Binnen twaalf weken na ontvangst van de klacht brengt de Commissie advies uit aan het College van Bestuur over de gegrondheid van de klacht. Deze termijn kan door de Commissie om gemotiveerde redenen met ten hoogste twaalf weken worden verlengd. De Commissie stelt de betrokkenen schriftelijk op de hoogte van de termijnverlenging.

3.15 De zittingen van de Commissie zijn niet openbaar.

3.16 *Verantwoording*

De Commissie legt over haar werkzaamheden achteraf verantwoording af aan de Colleges van Bestuur door middel van een jaarlijkse geanonimiseerde rapportage met feitelijke informatie over de behandelde klacht(en) ten behoeve van het jaarverslag van de betreffende hogescho(o)l(en) en een overzicht van het aantal ingediende en het aantal behandelde klachten ten behoeve van de (jaarverslagen van de) hogescholen van de gezamenlijke Commissie.

3.17 *Geheimhouding*

De leden van de Commissie en eventueel geraadpleegde deskundigen zijn geheimhouding verschuldigd over hetgeen hun in die hoedanigheid bekend is geworden.

3.18 *Oordeel*

Het desbetreffende College van Bestuur stelt binnen vier weken na ontvangst van het advies van de Commissie zijn oordeel vast. Het stelt de klager en beklagde hiervan terstond schriftelijk in kennis. Het advies van de Commissie wordt als bijlage gevoegd bij het oordeel.

Paragraaf 4. Vervolgprocedure

4.1 *Second opinion*

Klager en beklagde kunnen binnen zes weken na ontvangst van het oordeel het orgaan Landelijk Overleg Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzoeken advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel, voor zover het betreft de schending van de wetenschappelijke integriteit. De Commissie stelt desgevraagd terstond alle op de klacht betrekking hebbende stukken in afschrift aan het LOWI ter beschikking. Voor het uitbrengen van de second opinion geldt een termijn van twaalf weken. Voor de te volgen procedure, zie de website van LOWI: <https://lowi.nl/>

4.2 Indien niet binnen de eerste onder lid 1 bedoelde termijn het advies van het LOWI is gevraagd, stelt het desbetreffende College van Bestuur zijn oordeel definitief vast over de klacht en over de aan dat oordeel te verbinden maatregelen en sancties.

4.3 Indien het advies van LOWI is gevraagd, betreft het desbetreffende College van Bestuur het oordeel van dit orgaan bij het definitieve oordeel en bij de op grond daarvan te nemen beslissing.

Paragraaf 5. Bescherming van betrokkenen

Het indienen van een klacht ingevolge deze regeling kan voor de klager niet leiden tot enigerlei nadeel, direct of indirect, tenzij de klager niet te goeder trouw heeft gehandeld. Dit geldt ook voor getuigen, deskundigen, Vertrouwenspersonen en leden van de Commissie.

Paragraaf 6. Slotbepalingen

6.1 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het desbetreffende College van Bestuur.

6.2 Deze regeling treedt in werking op 1 juni 2021 en vervangt voorgaande regelingen op het gebied van klachten omtrent wetenschappelijke integriteit.

6.3 Deze regeling wordt gepubliceerd op de website van de Hogescholen.

6.4 Van de klachten die sedert 1 september 2021 door de Commissie zijn behandeld, worden het advies van de Commissie en het oordeel en de daarop gebaseerde beslissing van het College van Bestuur na afsluiting van de procedure in geanonimiseerde vorm gepubliceerd op de website van de Vereniging Hogescholen.